МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)
АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ім. БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО (м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ)

СПІЛЬНІ ДІЇ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ І ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей
Третьої Всеукраїнської науково-практичної конференц

22–23 вересня 2016 року

м. Одеса

Булгаков Р.В., Головань В.Г., к.т.н., проф.
РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛЕЙ І МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ 243

Вавринів О.С.
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕМПАТІЇ МАЙБУТНІХ РЯТУВАЛЬНИКІВ 245

Верламов О.Л., Дроздов О.М.
КОМП'ЮТЕРНИЙ ТРЕНАЖЕР ВИВЧЕННЯ СХЕМ ТА ПРИНЦИПІВ ДІЇ ЕЛЕКТРИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ БОЙОВИХ МАШИН ТА БРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ 246

Гаврюшенко В.В., к.психол.н.
ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ 247

Гозуватенко Г.О.
ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА КАР'ЄРНОГО ЗРОСТАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ 248

Горбачов А.Н., Янков М.Л., Бурлака О.В.
ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА. ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ І ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ В ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ 249

Горліченко М.Г. к.пед.н., доц., **Дроздов М.О.** к.ф.-м.н., доц., **Красний Ю.П.** д.ф.-м.н., проф.
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ КРИТИЧНО СТИСЛОГО БЮДЖЕТУ АУДИТОРНОГО ЧАСУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ЕФЕКТИВНОГО ПОДОЛАННЯ 251

Грицина О.М.
ПСИХІЧНА СТІЙКІСТЬ КЕРІВНИКА ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ 252

Демидюк В.М., Бочаров М.М.
СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК (СИЛ) В ХОДІ ЗАСТОСУВАННЯ 254

Дублян А.В.
СУТНІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ РОЗВІДУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 255

Жупінський П.О.
ПІДГОТОВКА ОФІЦЕРІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ (З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ АТО) 256

Захаренко Л.М., к.психол.н., **Калашник Р.А.**
ДОСЛІДЖЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ КУРСАНТІВ 257

Капінус О.С., к.пед.н., **Романишин А.М.**, к.пед.н., доц.
РОБОТА ПОЗАШТАТНИХ ГРУП ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ У 2014-2015 РОЦІ 259

Кирієнко Л.А., Котляр Ю.В., к.психол.н.
НАЛЕЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЇХ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЄЗДАТНОСТІ 260

Кізло Л.М., Троценко О.Я., Купріненко О.В.
ПСИХОТРАВМАТИЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА МЕТОДИ КОРЕКЦІЇ ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ 262

Ковальчук С.В., к.і.н.
МІСЦЕ ІСТОРІЇ У КОНЦЕПЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ 263

Вавринів О.С.
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕМПАТІЇ МАЙБУТНІХ РЯТУВАЛЬНИКІВ

Діяльність рятувальників проходить в умовах високої ймовірності впливу на них непередбачуваних, небезпечних для життя, фізичного і психічного здоров'я факторів. Це викликає у рятувальників стан тривоги, а часом і стрес. Така діяльність вимагає наявності у рятувальників певних якостей, отже, і професійного відбору в цю професію осіб, що володіють цими якостями.

Найчастіше емпатію розглядають, як особистісну рису психолога, лікаря, педагога, рідше – рятувальника. Але рятуючи людей рятувальник повинен не просто виконувати свій обов'язок, а розпочати активну дію. Відповідно, рятувальник повинен бути наділений емпатією в контексті однієї з форм, а саме співпереживання. Таким чином, емпатійну дію доцільно розглядати як складну функціональну систему, в якій когнітивний та емоційний компоненти складають взаємозумовлену єдність, що опосередковує дію.

На думку О.А. Запорожченко, головними якостями рятувальників повинні бути: тактичне мислення, готовність до ситуативного лідерства, здатність знаходити несподівані технічні рішення, моральність, емоційність, інтелектуальність, здатність швидко приймати рішення, планувати індивідуальну стратегію, здатність приймати допомогу товаришів та втрачаючи рішучості працювати наодинці. Як показано в дослідженнях С.А. Іващенка, рятувальники, які беруть участь в аварійно-рятувальних роботах, володіють такими особливостями: високою самооцінкою, сангвінічним типом темпераменту, низьким рівнем особистісної тривожності, низьким рівнем домагань, що свідчить про схильність до ризику. А.П. Самсонов виявив, що майже половина пожежників зі 110 обстежених мали стійку нервову систему і низьку тривожність, а одна третина була схильна до ризику. Не схильні до ризику мали слабку нервову систему і найчастіше високу тривожність. Особи, схильні до ризику, своєчасно і ретельно готуються до дій в екстремальних умовах. Рятувальники, які не схильні до ризику, у період гасіння пожеж перебільшують небезпеку, що породжує у них страх, невпевненість у своїх силах та загальмованість дій.

Дослідження формування професійної емпатії проводилося на базі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Вибірка досліджуваних склала 126 курсантів (18-19 років).

За результатами методики А. Мехрабіана та Н. Епштейна були отримані такі результати: високий рівень розвитку емпатії 26 % досліджуваних, середній рівень – 32 %, низький рівень – 42 %. Можемо побачити, що у майбутніх рятувальників переважає високий та середній рівень емпатії.

«Методика діагностики рівня емпатійних здібностей» Бойко В.В дозволила визначити конкретні параметри в структурі емпатії, а саме: раціональний канал емпатії – 20 %, емоційний канал емпатії – 15 %, інтуїтивний канал емпатії – 28 %, установки, сприяючі емпатії – 12 %, проникаюча здатність до емпатії – 8 %, ідентифікація в емпатії – 17 %. Не дивно, що найбільший відсоток займає інтуїтивний канал емпатії, оскільки рятувальникам часто доводиться діяти в умовах дефіциту початкової інформації про ситуацію, яка склалась та людей, які їх оточують. Саме тому інтуїтивний канал емпатії в структурі особистості рятувальника є необхідним, оскільки дозволяє рятувальникам передбачати поведінку партнерів, спираючись на досвід, що зберігається в підсвідомості.

Нами було проведено дослідження темпераменту. Серед майбутніх рятувальників було виявлено 44 % осіб сангвінічного типу темпераменту, 30 % – холеричного, 16 % – флегматичного та 10 % меланхолійного. В ході дослідження можемо побачити, що рівень розвитку емпатії характерний для певного типу темпераменту. Високий рівень розвитку емпатії найбільш притаманний сангвінікам – 37 %, меланхолікам – 28 %, холерикам – 19 %, і найменше флегматикам – 16 %. Середній рівень: холерик – 34 %, сангвінік –30 %, меланхолік – 19 %, флегматик –17 %. Низький рівень: холерик – 37 %, флегматик– 30 %, меланхолік – 20 %, сангвінік – 13 %.

Методика Г. Шуберта «Діагностика готовності до ризику» дозволяє говорити про те, що курсанти з середнім рівнем розвитку емпатії найбільш схильні до ризику – 42 %, курсанти з високим рівнем розвитку емпатії – 35 %, курсанти з низьким рівнем розвитку емпатії – 23 %. Це свідчить про те, що найбільш схильні до ризику курсанти мають вищі показники емпатійних здібностей.

Отримані результати дозволяють говорити про те, що майбутні рятувальники з високим рівнем емпатії більш схильні віддано допомагати потерпілим. А сильне бажання врятувати людину в боротьбі з вогняною стихією спонукатиме їх до поглиблення професійних знань, вмінь та навичок. Тим самим підніме рівень фаховості та професійної компетентності в майбутньому.

Верламов О.Л.,
Дроздов О.М.
Військова академія (м. Одеса)

КОМП'ЮТЕРНИЙ ТРЕНАЖЕР ВИВЧЕННЯ СХЕМ ТА ПРИНЦИПІВ ДІЇ ЕЛЕКТРИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ БОЙОВИХ МАШИН ТА БРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ

За досвідом, вивчення складних та багатоелементних схем електричного обладнання бойових машин та бронетанкової техніки є традиційно непростою справою для курсантів. Між тим, для успішної експлуатації, ремонту і правильного застосування приладів є необхідним досконале володіння навчальним матеріалом.

В попередні часи для забезпечення потрібного тренажу у вивченні електричних схем створювалися спеціальні стенди, виготовлення яких за трудовитратами майже не поступалося труднощам виготовлення реальної техніки.

В час бурхливого розвитку інформаційних технологій та їх застосування в навчальному процесі виникла можливість достатньо простої і маловитратної віртуалізації дії електричних ланцюгів та їх елементів з метою доступного у будь-яких умовах і часі тренажу курсантів у вивченні принципів їх дії, моделювання можливих пошкоджень та пошуку способів їх усунення.

З висловленою вище метою авторами створене програмне забезпечення, яке дозволяє в умовах комп'ютерного класу, або з використанням електронних планшетів, смартфонів тощо, тренуватися курсантам у вивченні електричного обладнання бойових машин та бронетанкової техніки.

З цією метою застосовано наступну технологію:

– за допомогою цифрового апарату одержується електронний файл зображення схеми яка вивчається:

– знімок імпортується у файл прикладення «MS Word»;

– засобами малювання прикладення «MS Word» за попередньо одержаним зображенням вимальовується схема, яка вивчається. Причому для розбірливості рисунку лінії проводяться різного формату і кольору відповідно логіці дії електричного обладнання;

– одержана електронна калька з документу «MS Word» імпортується в прикладення «MS Power Point»;

– в прикладенні «MS Power Point» рисунок схеми використовується в кадрах презентації з різним ступенем наповнення, що дозволяє «оживити» схему, показати логіку її будови і дії, моделювати різноманітні можливі пошкодження з пропозицією тому хто тренується усунути їх.

В практиці освітнього процесу кафедри бойового застосування озброєння татехнічних засобів Військової академії (м. Одеса) запропонований метод тренувань показав достатньо високу ефективність і спроможність індивідуалізувати навчання.